

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 500/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., H., zastúpeného advokátkou JUDr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 40/2012 a jeho uznesením z 24. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2012 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod

sp. zn. 2 Tpo 40/2012 a jeho uznesením z 24. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v súčasnosti trestne stíhaný pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona a iné.

Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 264/2011 z 26. mája 2011 s tým, že osobná sloboda mu bola obmedzená 24. mája 2011 o 5.00 h. Uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 44/2011 z 10. júna 2011 bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby.

Uznesením sudcu okresného súdu pre prípravné konanie sp. zn. 0 Tp 610/2011 z 9. decembra 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 97/2011 z 22. decembra 2011 bola lehota trvania väzby sťažovateľa predĺžená do 24. mája 2012.

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal okresnému súdu 17. apríla 2012 návrh na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa do 24. augusta 2012. Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 166/2012 z 2. mája 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 2. mája 2012“) vyhovel žiadosti prokurátora a predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa v zmysle žiadosti prokurátora. O sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tpo 40/2012 z 24. mája 2012 o 9.20 h tak, že ju zamietol.

Podľa sťažovateľa jeho „väzobné stíhanie... sa začalo... 24. 5. 2011 o 5.00 hod. Je teda nespochybniteľné, že dňa 24. 5. 2012 v čase o 5.00 malo nastať prepustenie mojej osoby z väzby na slobodu, nakoľko o mojej sťažnosti proti Uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I č. k. 0 Tp 166/2012 zo dňa 2. 5. 2012 nebolo sťažnostným súdom Krajským súdom Bratislava rozhodnuté do uplynutia lehoty, o ktorej

predĺžení sa rozhodovalo v súlade s § 76 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. do 24. 5. 2012 do 5.00 hod.“.

Sťažovateľ bol toho názoru, že „rozhodnutím Krajského súdu Bratislava zo dňa 24. 5. 2012 spis. zn. 2 Tpo 40/2012..., ktorým rozhodoval Krajský súd Bratislava o mojej sťažnosti proti Uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I, ktorým tento podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania väzby mojej osoby do 24. 8. 2012 s tým, že skonštatoval, že u mňa dôvody väzby ďalej trvajú, porušil moje ústavné právo zakotvené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky ods. 2 a ods. 5...“.

Prostredníctvom obhajcu preto sťažovateľ 8. júna 2012 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu s poukazom na skutočnosť, že napadnuté uznesenie krajského súdu „nebolo urobené v zákonnej lehote, a teda má... za to, že sa v [jeho]... prípade jedná o nezákonnú väzbu“. Jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nebolo prokurátorom vyhovené a táto bola predložená na rozhodnutie okresnému súdu, ktorý o nej rozhodol uznesením sp. zn. 0 Tp 260/2012 z 25. júna 2012 tak, že ju zamietol. O sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 55/2012 zo 4. júla 2012 tak, že ju zamietol s tým, ako uvádza sťažovateľ, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo „podľa názoru Krajského súdu Bratislava urobené včas, teda do uplynutia lehoty väzby mojej osoby, ktorá sa mala predĺžiť, argumentujúc tým, že lehota väzby je lehotou určenou na mesiace a končí teda polnocou dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, kedy nastala rozhodná skutočnosť. Tu opakovane uvádzam, že podľa môjho názoru je lehota väzby lehotou obmedzenia slobody a v súlade s ustanoveniami čl. 17 ods. 3, 4 Ústavy SR je potrebné túto lehotu a jej uplynutie počítať na hodiny a minúty, a teda napádané rozhodnutie Krajského súdu Bratislava 2 Tpo 40/2012 zo dňa 24. 5. 2012 bolo vynesené po uplynutí lehoty väzby, ktorá sa mala predĺžiť.“.

Sťažovateľ ďalej argumentuje tým, že „Začiatok plynutia lehoty väzby u mojej osoby bol určený v súlade s § 76 ods. 10 veta prvá, dňom môjho zadržania, ku ktorému došlo v tento deň o 5.00 hodine ráno. Podľa § 63 ods. 2 Trestného poriadku začatím úkonu začína plynúť lehota určená podľa hodín.

K obmedzeniu mojej osobnej slobody došlo 24. 5. 2011 o 5.00 hod. ráno. Pri rešpektovaní určenia lehôt obmedzenia osobnej slobody podľa čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky v mojom prípade by základná lehota väzby podľa § 76 ods. 2 teda mala uplynúť dňa 24. 12. 2011 o 5.00 hod.

Táto mi bola včas a zákonným spôsobom predĺžená Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I č. k. 0 Tp 610/2011, proti ktorému bola zamietnutá moja sťažnosť Uznesením Krajského súdu Bratislava zo dňa 22. 12. 2011 spis. zn. 3 Tpo 97/2011, do 24. 5. 2012.

Nakoľko mám za to, že sa jedná o lehotu určenú aj podľa hodín, táto mala uplynúť 24. 5. 2012 o 5.00 hod. ráno.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku pre opätovné predĺženie lehoty väzby mojej osoby včas podal návrh na predĺženie väzby prokurátor Generálnej prokuratúry a to dňa 17. 4. 2012. Dňa 2. 5. 2012 som bol vypočutý pred sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I, ktorý návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby vyhovel a Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I č. k. 0 Tp 166/2012 zo dňa 2. 5. 2012 väzbu mojej osoby predĺžil do 24. 8. 2012.

Proti tomuto uzneseniu som podal sťažnosť do zápisnice ihneď po jeho vyhlásení. V súlade s ustanovením § 76 ods. 3 Trestného poriadku o tejto mojej sťažnosti mal sťažnostný súd – Krajský súd Bratislava rozhodnúť do uplynutia lehoty trvania väzby, ktorá sa má predĺžiť. V mojom prípade podľa môjho názoru bol Krajský súd Bratislava povinný o tejto mojej sťažnosti rozhodnúť do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť, t. j. do 24. 5. 2012 do 5.00 hod. ráno.

O tejto mojej sťažnosti však Krajský súd Bratislava rozhodoval dňa 24. 5. 2012 v čase o 9.20 hod v konaní sp. zn. 2 Tpo 40/2012. Podľa môjho názoru, teda až po uplynutí lehoty väzby, ktorá sa mala predĺžiť.

Ako vyplýva z uvedeného, mám za to, že o mojej sťažnosti proti Uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 2. 5. 2012 č. k. 0 Tp 166/2012 Krajský súd nerozhodol v zákonnej lehote, ale po jej uplynutí a teda v súlade s § 76 ods. 3 Trestného poriadku ma mal predseda senátu písomným príkazom z väzby prepustiť.

Nakoľko samotná Ústava Slovenskej republiky v čl. 17 ods. 3, ods. 4 počíta lehoty obmedzenia slobody na hodiny a je nepochybné, že aj väzba ako zaisťovací inštitút je

obmedzením osobnej slobody mám za to, že taktiež plynutie lehoty väzby sú určené na hodiny.“.

Podľa názoru sťažovateľa „je ústavne nekonformný výklad ustanovení Trestného poriadku o určení lehôt väzby, podľa ktorého sa lehota väzby počíta na mesiace a uplynie teda 24. hodinou posledného dňa. V takomto prípade by totiž obmedzenie osobnej slobody bolo v trvaní nie napríklad sedem mesiacov, ale sedem mesiacov aj niekoľko hodín, čo je podľa môjho názoru v rozpore s čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy.“.

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tpo 40/2012 z 24. mája 2012 porušil základné práva sťažovateľa zaručené v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2 Tpo 40/2012 zo dňa 24. mája 2012 zrušuje a Krajskému súdu Bratislava prikazuje, aby sťažovateľa prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 4000 €...

4. Krajský súd Bratislava je povinný zaplatiť náhradu trov konania sťažovateľa v sume 269,59 € na účet jeho právnej zástupkyne...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecných súdov môže byť predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo

možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon... Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ potom, ako sa dozvedel, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 2. mája 2012, ktorým bola predĺžená lehota trvania jeho väzby do 24. augusta 2012 až 24. mája 2012 o 9.20 h, požiadal okresný súd 8. júna 2012 o prepustenie z väzby na slobodu argumentujúc okrem iného aj tým, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané po uplynutí zákonnej lehoty trvania väzby, ktorá podľa názoru sťažovateľa uplynula 24. mája 2012 o 5.00 h. Predmetná žiadosť sťažovateľa bolo uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 260/2012 z 25. júna 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 55/2012 zo 4. júla 2012 zamietnutá.

Krajský súd konkrétne k námietke sťažovateľa (ktorá je aj predmetom tohto konania), že o jeho sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu z 2. mája 2012, ktorým bola predĺžená lehota trvania jeho väzby do 24. augusta 2012, bolo rozhodnuté po uplynutí zákonnej lehoty, ktorá podľa jeho názoru uplynula 24. mája 2012 o 5.00 h, uviedol, že *„zo spisového materiálu naozaj vyplýva skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave v konaní o sťažnosti rozhodoval dňa 24. 05. 2012 v rozmedzí od 09.10 hod. do 09.20 hod.*

Sťažnostný súd sa však v žiadnom prípade nestotožnil s názorom sťažovateľa, že lehota väzby u obvineného končila dňa 24. 05. 2012 o 05.00 hod., z čoho podľa názoru sťažovateľa má vyplývať, že Krajský súd rozhodoval po tejto lehote, a to na základe nasledujúcich skutočností:

Z § 63 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že lehoty podľa Trestného poriadku sa počítajú na hodiny, dni týždne, mesiace alebo roky.

Z § 63 ods. 2 Tr. por. vyplýva, že lehoty určené podľa hodín začínajú plynúť začatím úkonu. Lehotou určenou podľa hodín možno rozumieť také lehoty, ktoré sú výslovne

uvedené v Trestnom zákone v hodinách, pričom takou lehotou je napr. lehota uvedená v § 73 ods. 4 Tr. por. daná 24 hodín, § 73 ods. 5 Tr. por. daná 48 hodín, resp. 72 hodín, § 85 ods. 4 Tr. por. 48 hodín, § 87 ods. 2 Tr. por. 48 hodín, resp. 72 hodín. Pri tomto druhu lehôt sa tieto počítajú od okamihu do okamihu, napr. od 24. 05. 2011 od 05.00 hod. do 26. 05. 2011 do 05.00 hod.

Z § 63 ods. 4 Tr. por. však vyplýva, že lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

Ak je v § 76 ods. 2 Tr. por. určené, že základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov, z uvedeného teda vyplýva mimoriadne dôležitá skutočnosť, že v tomto konkrétnom prípade ide jednoznačne o lehotu, ktoré je určená podľa mesiacov. Z výkladového ustanovenia § 63 ods. 4 Tr. por. teda ďalej vyplýva, že lehota určená na mesiace sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Nadriadený sťažnostný súd teda mohol rozhodovať do 24.00 hod. toho ktorého konkrétného posledného dňa lehoty určenej na mesiace.

V tomto danom konkrétnom prípade to znamená, že už pri prvom predĺžovaní základnej lehoty väzby, ktorá končila dňa 24. 12. 2012, mohol sťažnostný súd rozhodovať o sťažnosti do 24.00 hod. tohto dňa. Okrem toho z uznesenia sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0 Tp/610/2011 zo dňa 09. 12. 2011 jednoznačne vyplýva, že lehota väzby bola predĺžená do 24. 05. 2012 bez určenia konkrétnej hodiny, čo s poukazom na § 63 ods. 4 Tr. por. teda určuje, že lehota väzby bola predĺžená do 24.00 hod. dňa 24. 05. 2012.

Ak teda Krajský súd v Bratislave rozhodoval v konaní pod sp. zn. 2 Tpo/40/2012 o podanej sťažnosti proti predĺženiu väzobnej lehoty dňa 24. 05. 2012 o 09.20 hod, nerozhodoval po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, ako to tvrdil sťažovateľ v podanej sťažnosti, ale naopak, rozhodoval v rámci zákonnej lehoty, a teda nie je možné súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa.

Tento záver je taktiež v plnom súlade s ustanovením článku 17 ods. 5 Ústavy SR, podľa ktorého do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom

a na základe rozhodnutia súdu. V tomto konkrétnom prípade je zákonom uvedeným v citovanom článku Ústavy SR Trestný poriadok a časom lehota určená na mesiace a nie na hodiny.

Z uvedeného teda vyplýva, že k právoplatnému rozhodnutiu o predĺžení lehoty väzby prišlo do uplynutia základnej lehoty väzby a taktiež k právoplatnému rozhodnutiu o predĺžení väzby došlo v súlade s § 76 ods. 3 Tr. por. aj počas prvej predĺženej lehoty trvania väzby, a to rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave. Sťažnostný súd konštatuje, že aj táto podmienka bola naplnená...“.

Sťažovateľ potom, ako sa dozvedel, kedy krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 2. mája 2012, nadobudol presvedčenie, že sa tak stalo po lehote ustanovenej Trestným poriadkom. V nadväznosti na to podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu a jeho námietka (ktorú sťažovateľ predostrel aj ústavnému súdu a ktorá je predmetom tohto konania) sa stala predmetom prerokovania v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 1 Tpo 55/2012. Krajský súd v označenom konaní uznesením zo 4. júla 2012 v dostatočnom rozsahu a zrozumiteľne vysvetlil počítanie lehôt v trestnom konaní, tak ako už bolo uvedené v citácii z jeho odôvodnenia, s ktorým sa ústavný súd plne stotožňuje a poukazuje na jeho konformitu s ústavou. Podľa ústavného súdu výklad právnej normy (v tomto prípade Trestného poriadku) krajským súdom v spojení s rozhodnutím okresného súdu nemožno v žiadnom prípade považovať za svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne neakceptovateľný. Krajský súd, ktorý rozhodol o sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 260/2012 z 25. júna 2012 (ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z dôvodu, že sťažnostný súd rozhodol o jeho sťažnosti po lehote ustanovenej zákonom), sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci sťažovateľa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam, čo je z pohľadu ústavného súdu rozhodujúcou skutočnosťou.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd vychádzajúc zo svojej judikatúry konštatuje, že nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi námietkou sťažovateľa uplatnenou v konaní pred ústavným súdom a jeho základnými právami podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a preto sťažnosť proti podľa tvrdenia sťažovateľa nezákonnému postupu krajského súdu pri rozhodovaní

o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 2. mája 2012 odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2012